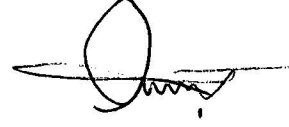

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

1 Şubat 2026 tarihinde Hakkâri Devlet Hastanesi acil servisinde yaşandığı iddia edilen darp ve tutuklama vakası, Türkiye’de uzun süredir derinleşerek devam eden kolluk şiddeti pratiğinin, sağlık hakkı ve kişi özgürlüğü gibi temel hak alanlarına sirayet etmiş güncel bir tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Kamuoyuna yansıyan bilgiler; sağlık hizmetine erişim amacıyla hastaneye başvuran iki gencin kolluk görevlileri tarafından darp edildiğini, bu fiillerin özellikle kamera kaydı bulunmayan alanlarda gerçekleştirildiğini, ortaya çıkan yaralanmalara rağmen etkili ve bağımsız bir adli raporlama sürecinin işletilmediğini ve nihayetinde söz konusu kişilerin hukuki gereklilikler karşılanmaksızın tutuklandığını göstermektedir.

Bu tablo, tekil bir “olay” olarak ele alınamayacak ölçüde sistematik bir soruna işaret etmektedir. Zira Hakkâri ilinde ve bölge genelinde kolluk kuvvetleri eliyle gerçekleşen şiddet vakaları, yıllardır olağanlaştırılmış, soruşturma süreçleri etkisizleştirilmiş ve siyasal-idari koruma mekanizmalarıyla görünmez kılınmıştır. İnsan hakları örgütlerinin raporları, baroların tespitleri ve yargıya intikal etmiş çok sayıda dosya; gözetli süreçlerinde kötü muamele, orantısız güç kullanımı ve hukuka aykırı tutuklamaların cezasızlık zırhı altında süreklilik kazandığını ortaya koymaktadır. Bu durum, kolluk şiddetinin münferit sapmalar değil, yapısal bir yönetim pratiği hâline geldiğini göstermektedir.

Özellikle hastaneler gibi bireylerin en savunmasız ve kırılgan hâlde bulunduğu kamusal alanlarda kolluk gücünün bu şekilde devreye sokulması, devletin temel yükümlülükleriyle açık bir çelişki yaratmaktadır. Sağlık hizmeti sunulan mekânlarda yaşanan kolluk şiddeti iddiaları; yalnızca bireysel hak ihlali olarak değil, kamu gücünün denetimsizleşmesi, hukuki sınırların askıya alınması ve hukuk devleti ilkesinin fiilen aşındırılması bağlamında değerlendirilmelidir. Bu tür vakalarda sorumluluk, yalnızca fiili bizzat uyguladığı iddia edilen kolluk personeliyle sınırlı olmayıp; denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen, şeffaflığı engelleyen ve cezasızlığı kurumsallaştıran tüm idari ve siyasal mekanizmaları kapsamaktadır.

Öte yandan, söz konusu olayda gençlerin tutuklanmış olması, tutuklamanın istisnai bir koruma tedbiri olduğu yönündeki anayasal ilkenin fiilen askıya alındığını düşündürmektedir. Mevcut bilgiler ışığında; kaçma şüphesi, delilleri karartma ihtimali veya ölçülülük kriterlerine ilişkin somut bir gerekçenin ortaya konulmaması, tutuklamanın yargısal bir zorunluluktan ziyade cezalandırıcı ve gözdağı verici bir araç olarak kullanıldığı yönündeki kaygıları güçlendirmektedir. Bu durum, yargının kolluk şiddeti iddialarını açığa çıkarmak yerine, mağdurları baskı altına alan bir işlev üstlenip üstlenmediği sorusunu da gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda Hakkâri Devlet Hastanesi'nde yaşanan söz konusu olay; işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin pozitif yükümlülüklerin ihlali, etkili soruşturma ilkesinin sistematik biçimde uygulanmaması, cezasızlık pratiğinin kurumsallaşması ve kamu gücünün hesap verebilirliğinin ortadan kaldırılması bakımından tüm yönleriyle aydınlatılmak zorundadır. Aksi hâlde bu tür vakalar istisna olmaktan çıkacak, şiddet ve hukuksuzluk kamusal yaşamın sıradan bir parçası hâline gelecektir.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri Devlet Hastanesi'nde yaşandığı iddia edilen darp olayına ilişkin olarak görevli kolluk personeli hakkında Türk Ceza Kanunu ve uluslararası sözleşmeler kapsamında işkence ve kötü muamele suçları yönünden etkin, bağımsız ve tarafsız bir ceza soruşturması başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise soruşturmanın kapsamı ve mevcut aşaması nedir?
2. Tutuklanan iki gencin tutuklanmasına dayanak gösterilen somut deliller, maddi vakıalar ve hukuki gerekçeler nelerdir? Bu gerekçeler, Anayasa'nın ölçülülük, gereklilik ve son çare ilkeleri ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı ışığında nasıl değerlendirilmiştir?
3. Son beş yıl içerisinde Hakkâri ilinde kolluk görevlileri hakkında açılan işkence, eziyet ve kötü muamele soruşturmalarının sayısı kaçtır? Bu soruşturmaların kaç kovuşturmaya dönüşmüş, kaç takipsizlikle veya cezasızlıkla sonuçlanmıştır?
4. Kolluk şiddeti iddialarının yoğunlaştığı bölge illerinde, yargı mercilerinin etkili soruşturma yürütme kapasitesini sınırlayan yapısal sorunlara ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış herhangi bir analiz, değerlendirme veya reform çalışması bulunmakta mıdır?
5. Tutuklama tedbirinin fiilen cezalandırıcı bir araç hâline gelmesini engellemek, yargı bağımsızlığını ve kişi özgürlüğü güvencelerini güçlendirmek amacıyla Bakanlığınızca planlanan yasal, idari veya kurumsal düzenlemeler var mıdır?